

pielikums
saistošajiem noteikumiem Nr.2024/
**"Aizkraukles novada pašvaldības
sabiedrības līdzdalības budžetu projektu konkursa nolikums"**

Aizkraukles novada domes
saistošo noteikumu Nr.2024/
**"Aizkraukles novada pašvaldības
sabiedrības līdzdalības budžetu projektu konkursa nolikums"**
PASKAIDROJUMA RAKSTS

<i>Paskaidrojuma raksta sadaļa</i>	<i>Norādāmā informācija</i>
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Saistošo noteikumu “Aizkraukles novada pašvaldības sabiedrības līdzdalības budžetu projektu konkursa nolikums” mērķis ir noteikt kārtību, kādā Aizkraukles novada pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) īsteno līdzdalības budžeta projektu konkursu. Konkursa mērķis ir: veicināt Pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju iesaisti, iniciatīvu un līdzdalību attīstības ilgtspējas procesos, Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībā un atpazīstamībā, kā arī piešķirto finanšu līdzekļu izlietošanā. Saistošo noteikumu izstrāde pamatota ar to, ka Pašvaldību likuma 59.pants nosaka jaunu sabiedrības iesaistes pašvaldības darbā veidu – līdzdalības budžeta ieviešanu. Tā mērķis ir veicināt pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju iesaisti teritorijas attīstības jautājumu izlemšanā, īstenojot sabiedrības ierosinātos pašvaldības teritorijas attīstības projektus, lai izpildītu pašvaldības autonomās funkcijas un brīvprātīgās iniciatīvas, nodrošinot sabiedrības iesaisti Pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesos, un veicināt sabiedrības iespēju tiešā veidā ieteikt konkrētas novada infrastruktūras attīstības vajadzības un citas sabiedrībai aktuālas iniciatīvas, ko īsteno pašvaldība, ievērojot Pašvaldību likuma prasības un to, ka par līdzdalības budžeta izlietojumu lemj Pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāji. Līdzdalības budžeta īstenošanas tiesiskais regulējums noteikts Pašvaldību likuma 59., 60., 61. un 62. pantā. Atbilstoši Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 7.punkta deleģējumam pašvaldībām ir uzlikts pienākums sākot ar 2025.gadu gadskārtējā budžetā paredzēt finansējumu līdzdalības budžetam. Līdzdalības budžets sekmēs efektīvu, atklātu un atbildīgu pašvaldības darbu un šī darba atbilstību administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēm, nodrošinot vietējā līmeņa demokrātiju, sadarbību un panākot iedzīvotāju vajadzībām atbilstošākos un efektīvākos risinājumus, veicinot iedzīvotāju izpratni par pašvaldības darbu, un nostiprinot pašvaldības labas pārvaldības principu. Aizkraukles novada domes 2024.gada 20.jūnija saistošo noteikumu Nr.2024/11 "Aizkraukles novada pašvaldības nolikums" 57. punkts nosaka, ka sabiedrības iesaiste pašvaldības darbā notiek, organizējot apmeklētāju pieņemšanu un konsultēšanu par Pašvaldības darbības jomām, publisko apspriešanu, iedzīvotāju sapulces sabiedrības viedokļa noskaidrošanai ne tikai par Pašvaldības izdotiem saistošajiem noteikumiem, bet arī aptauju veidā par citiem iedzīvotājiem svarīgiem jautājumiem, kā arī organizējot pašvaldības referendumu. Pašvaldība ar sabiedrības iesaistes palīdzību īsteno līdzdalības budžetu atbilstoši ikgadējā pašvaldības budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem. Līdzdalības budžeta apguves kārtību projektu konkursa un iedzīvotāju balsojuma rezultātā nosaka Aizkraukles novada domes apstiprināts nolikums. Līdzdalības budžeta projektu konkurss sniegs iespēju iedzīvotājiem noteikt, kā pašvaldības attīstībai tiek izmantota daļa no pašvaldības budžeta. Nolikumā nepieciešams noteikt kārtību, kā Aizkraukles novada pašvaldība īsteno līdzdalības budžeta projektu ideju konkursu.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Pašvaldību likums paredz līdzdalības budžetu, kas tiek izlietots sabiedrības ierosinātiem teritorijas attīstības projektiem, kurus īsteno pašvaldība. Atbilstoši Pašvaldību likuma 59. panta otrajai daļai, dome gadskārtējā pašvaldības budžetā paredz finansējumu līdzdalības budžetam vismaz 0,5 procentu apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma

	nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas tiek aprēķināti par pēdējiem trim gadiem, t.i. vismaz 119220,63 <i>euro</i>. Aizkraukles novada 2025.gada budžetā līdzdalības budžeta projektu konkursa norisei plānots paredzēt finansējumu – 125 000 <i>euro</i> apmērā. Viena lielā projekta realizācijai paredzamais finansējums līdz 25 000 <i>euro</i>, mazā – līdz 1000 <i>euro</i>, t.sk. tehniskās dokumentācijas izstrādei, ja tāda nepieciešama. Līdzdalības budžeta projektu realizācijai kopējais pieejamais finansējums tiks noteikts gadskārtējā Pašvaldības budžetā. Iedzīvotāju rosinātajos projektos paredzētie ieguldījumi tiek plānoti ekonomiski pamatoti, un projekta ietvaros paredzētās uzlabotās infrastruktūras ikgadējās uzturēšanas izmaksas nepārsniedz 10% gadā no kopējā attiecīgā projekta budžeta.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	<u>Sociālā ietekme</u>-tiks veicināta sabiedrības iesaiste Pašvaldības darbā, sabiedrībai nepieciešamo iniciatīvu īstenošanai tiks rīkots projektu konkurss, kura norisi reglamentēs nolikums. Lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti pašvaldības darbā un līdzdalību pilsētvides un infrastruktūras attīstības jautājumu lemlēmšanā, ievērojot iedzīvotāju intereses, projektu konkursa kritērijiem atbilstošie un sabiedrības balsojuma rezultātā visaugstāko novērtējumu ieguvušie projekti tiks īstenoti par pašvaldības budžeta līdzekļiem. Ieviešot pašvaldības līdzdalības budžeta projektu konkursu, Pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotājiem ģeogrāfiski attālāko reģionu iedzīvotājiem tiek mazināts atstumtības risks, radot vienādas iespējas ietekmēt savas apkārtnes vides uzlabojumus, veicinot iedzīvotāju savstarpējo sadarbību un saskaņotu rīcību kopējam labumam, radot visiem vienādas iespējas ietekmēt apkārtnes vides uzlabojumus, veicināta savstarpējā sadarbība un sabiedrības saliedēšana, saskaņota rīcība kopējam labumam, kā arī nostiprināta piederības sajūta savai pilsētai. <u>Ietekme uz vidi</u> – paredz ieguldījumus infrastruktūrā, paredzama pozitīva ietekme uz vidi, labiekārtojot un attīstot Pašvaldības administratīvās teritorijas. Ar šiem saistošajiem noteikumiem nav tieša ietekme uz vidi, taču iedzīvotāji konkursā var iesniegt projektus, kuru īstenošanas rezultātā var tikt uzlaboti kādi konkrēti apkārtnes vides apstākļi, un tieši ietekmēt, kādus vides uzlabojumus pašvaldība ievieš pilsētā. <u>Ietekme uz iedzīvotāju veselību</u> – šiem saistošajiem noteikumiem nav tieša ietekme uz iedzīvotāju veselību, taču iedzīvotāji konkursā var iesniegt projektus, kas paredzēti sabiedrības veselības uzlabošanai, piemēram, pastaigu takas, āra treniņi u.tml. <u>Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi Pašvaldības administratīvajā teritorijā</u> – šiem saistošajiem noteikumiem nav tieša ietekme uz uzņēmējdarbības vidi, taču pašvaldība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā varēs piesaistīt uzņēmējus konkursā uzvarējušo projektu realizācijai, kā arī, sakārtojot publiski pieejamas teritorijas, var atstāt pozitīvu ietekmi uz blakus esošām uzņēmējdarbības teritorijām. <u>Ietekme uz konkurenci</u>- konstatējama ierobežojoša ietekme uz tirgu un atbilstību brīvai un godīgai konkurencei, jo līdzdalības budžetā apstiprinātās projektu idejas realizēs Pašvaldība, ievērojot visus normatīvus attiecībā uz publiskā iepirkuma regulējumu nodrošinot atbilstību brīvai un godīgai konkurencei.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Saistošo noteikumu izpildi, projektu ieviešanu, īstenošanu un uzraudzību nodrošina Pašvaldība, kā arī Saistošo noteikumu piemērošanā un ar to saistītajos jautājumos privātpersona var vērsties Pašvaldībā. Saistošo noteikumu projekts iekļauj līdzdalības budžeta konkursa pieteikuma veidlapu, ko interesentiem jāaizpilda, lai pretendētu uz projekta idejas realizāciju. Administratīvo procedūru izmaksas nav paredzētas, sabiedrības dalība līdzdalības budžeta konkursā ir bezmaksas. Iesniegto līdzdalības budžeta projektu ideju atbilstību noteiktajiem kritērijiem, realizācijas iespējamību izvērtē un iedzīvotāju balsošanai nodod konkursa vērtēšanas komisija, kura izveidota ar Pašvaldības domes lēmumu. Komisijas locekļi atlīdzību par veikto darbu komisijā nesaņem. Projekta iesniedzējiem konsultācijas nodrošinās atbildīgo Pašvaldības struktūrvienību darbinieki savas atlīdzības ietvaros. Projektu iesniegšana un iedzīvotāju balsošana notiks līdzdalības budžeta informācijas sistēmas modulī (LBIS) kuru izstrādā Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk-VARAM) Informācija par līdzdalības budžeta projektu konkursu tiks ievietota Pašvaldības tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv.

	Visas izmaksas, kas saistītas ar projekta pieteikuma sagatavošanu un iesniegšanu, sedz iesniedzējs. Papildu administratīvo procedūru izmaksas nav paredzētas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošie noteikumi veicinās Pašvaldības funkciju izpildi un to īstenošanā tiks iesaistīti pašvaldības administrācijas cilvēkresursi. Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai nav nepieciešams veidot jaunas pašvaldības institūcijas, darba vietas, esošo likvidācija vai reorganizācija vai paplašināt esošo institūciju kompetenci.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Pašvaldība saskaņā ar <u>Pašvaldību likuma 62.</u> panta pirmo daļu. Projektu konkursu izsludina, organizē un īsteno Pašvaldība. Līdzdalības budžeta projektu pieteikumus izskatīs komisija, ko apstiprinājusi dome. Līdzdalības budžeta projektu konkursu administrēs ar pašvaldības rīkojumu noteiktā atbildīgā Pašvaldības Centrālās pārvaldes Attīstības nodaļa. Personām veicamās darbības noteiktas saistošajos noteikumos. Projektu iesniegšana un iedzīvotāju balsošana notiek līdzdalības budžeta informācijas sistēmas modulī (LBIS), kuru izstrādā VARAM.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi veicinās Pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju iesaisti teritorijas attīstības jautājumu izlemšanā. Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Paredzams, ka sabiedrības ierosinātajiem pašvaldības teritorijas attīstības projektiem katru gadu, sākot ar 2025. gadu, tiks paredzēts finansējums līdzdalības budžetam ne mazāk kā 0,5 procentu apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas tiek aprēķināti par pēdējiem trim gadiem. Līdzdalības budžeta apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, piemēram, no iedzīvotāju atsaučības un intereses līdzdarboties, kā arī no iesniegto ideju daudzuma un kvalitātes. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir leģitīmi un rīcība ir atbilstoša augstākstāvošajiem normatīvajiem aktiem.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajā daļā noteiktajam saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts publicēts no 2024.gada 4.decembra līdz 2024.gada 18.decembrim Pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv. Noteiktajā termiņā pašvaldībā saņemti/netika saņemti priekšlikumi.

Aizkraukles novada domes
priekšsēdētājs

Leons Līdums